

Opravična št.:

U-I-116/18

ECLI:

ECLI:SI:USRS:2019:U.I.116.18

Akt:

Zakon o volitvah v Državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo in 23/17 - ZVDZ)

Izrek:

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti Zakona o volitvah v Državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo in 23/17) se zavrne.

Evidenčni stavek:

Ustavno sodišče pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti (in zakonitosti) zavrne, če od odločitve ni pričakovati rešitve pomembnega pravnega vprašanja.

Geslo:

1.5.51.1.5.2 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku abstraktne presoje - Zavrnitev pobude - Ker ne odpira pomembnega vprašanja.

1.5.5.2 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Ločena mnenja članov - Odklonilna mnenja.

Pravna podlaga:

Člen 26.2, Zakon o Ustavnem sodišču [ZUstS]

Opomba:**Dokument v PDF obliki:**

[U-I-116-18.pdf](#)

[U-I-116-18_Odklonilno LM Šorli.pdf](#)

Polno besedilo:

U-I-116/18-7

11. 7. 2019

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus pobude mag. Maria Plešeja, Ljubljana, na seji 11. julija 2019

sklenilo:

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti Zakona o volitvah v Državni zbor

OBRAZLOŽITEV

1. Pobudnik izpodbija Zakon o volitvah v Državni zbor (v nadaljevanju ZVDZ), kolikor ureja dodelitev mandatov kandidatom za poslance Državnega zbora. Zatrjuje, da veljavna ureditev, po kateri se v volilnem okraju glasuje le o enem kandidatu s posamezne liste kandidatov, omejuje vpliv volivcev na dodelitev mandatov in je zato v neskladju s petim odstavkom 80. člena Ustave. Meni, da bi lahko odločilen vpliv volivcev na dodelitev mandatov zagotovili tako, da bi volivci v posameznem volilnem okraju glasovali za enega izmed 11 kandidatov s posamezne liste v volilni enoti.

2. Po drugem odstavku 26. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 - uradno prečiščeno besedilo in 109/12 - v nadaljevanju ZUstS) Ustavno sodišče pobudo zavrne, če od odločitve ni pričakovati rešitve pomembnega pravnega vprašanja. Ko gre za oceno ustavnosti zakona oziroma oceno ustavnosti ali zakonitosti podzakonskega predpisa, sprejme pobudo za začetek takega postopka Ustavno sodišče torej le tedaj, če bo lahko na njeni podlagi odločilo o pomembnem ustavnopravnem vprašanju. Ustavno sodišče je z odločbo št. U-I-32/15 z dne 8. 11. 2018 (Uradni list RS, št. 82/18) že odločilo o ustavnopravnem vprašanju, ki je vsebina pobude. Presodilo je, da izpodbijana ureditev dodelitve poslanskih mandatov v ZVDZ zagotavlja odločilen vpliv volivcev na dodelitev mandatov kandidatom, ker o tem, kdo bo izvoljen, odločajo volivci, ne pa predlagatelj liste kandidatov. Zato ni v neskladju s petim odstavkom 80. člena Ustave. Po oceni Ustavnega sodišča pobudnik ne navaja razlogov, ki jih Ustavno sodišče ne bi upoštevalo že pri prejšnjem odločanju o istem vprašanju, niti ne odpira novih ustavnopravnih vprašanj, zato je njegovo pobudo zavrnilo.

3. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi drugega odstavka 26. člena ZUstS v sestavi: predsednik dr. Rajko Knez ter sodnici in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Etelka Korpič - Horvat, in Marko Šorli. Sklep je sprejelo s štirimi glasovi proti dvema. Proti sta glasovala sodnika Jaklič in Šorli. Sodnik Šorli je dal odklonilno ločeno mnenje.

dr. Rajko Knez
Predsednik

U-I-116/18-8
1. 8. 2019

**Odklonilno ločeno mnenje sodnika Marka Šorlija
k sklepu št. U-I-116/18 z dne 11. 7. 2019, ki se mu
pridružuje sodnik DDr. Klemen Jaklič**

Z odločbo št. U-I-32/15 z dne 8. novembra 2018 (Uradni list RS, št. 82/18) je večina sodnikov presodila, da izpodbijana ureditev dodelitve poslanskih mandatov v Zakonu o volitvah v Državni

zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo in 23/17 – ZVDZ) zagotavlja odločilen vpliv volivcev na dodelitev mandatov kandidatom, ker o tem, kdo bo izvoljen, odločajo volivci in ne predlagatelj liste kandidatov. Izpodbijana ureditev naj zato ne bi bila v neskladju s petim odstavkom 80. člena Ustave.

Po oceni večine v tej zadevi pobudnik ne navaja razlogov, ki jih Ustavno sodišče ne bi upoštevalo že pri prejšnjem odločanju, niti ne odpira novih ustavnopravnih vprašanj.

S presojo večine v zadevi U-I-32/15 glede vprašanja odločilnega vpliva volivcev na dodelitev mandatov kandidatom, kot ga zahteva peti odstavek 80. člena Ustave, se nisem strinjal. Razloge za nestrinjanje sem takrat navedel v ločenem mnenju, nanje se sklicujem tudi v utemeljitev odklonilnega ločenega mnenja v tej zadevi. Lahko samo ponovim, da veljavna ureditev volilnega sistema ne upošteva ustavne zahteve o odločilnem vplivu volivca, nasprotno, politične stranke volivcu v njegovem okraju praktično vsilijo enega kandidata, namesto da bi imel možnost izbire med več kandidati iste stranke. Glas volivca gre primarno listi kandidatov.

Pravne ureditve personalizacije v proporcionalnih volilnih sistemih v drugih, primerljivih državah (npr. Avstrija, Belgija, Finska, Irska, Nizozemska, Danska) zagotavljajo dejanski in odločilen vpliv volivca, saj mu v različnih kombinacijah ne dajejo le pravice izbire kandidatov na posamezni listi, ampak nekateri sistemi volivcu omogočajo vpliv tudi pri določanju kandidatov na listi in s tem posredno tudi na končno dodelitev mandatov. Moderni volilni sistemi, za razliko od slovenskega, volivcem zagotavljajo odločilen vpliv na izid volitev, hkrati oziroma zaradi tega nudijo tudi več spodbude za volilno udeležbo in tako zagotavljajo demokratičnost oblasti.

Marko Šorli
Sodnik

DDr. Klemen Jaklič
Sodnik

Vrsta zadeve:

ocena ustavnosti in zakonitosti predpisov in drugih splošnih aktov

Vrsta akta:

zakon

Vlagatelj:

mag. Mario Plešej, Ljubljana

Datum vloge:

8. 3. 2018

Datum odločitve:

11. 7. 2019

Vrsta odločitve:

sklep

Vrsta rešitve:

zavrnitev

Objava:

Dokument:

US32030